

Лекція 3. Роль, місце і значення бізнес-планування в маркетингу

3.1. Роль, місце і значення бізнес-планування

Бізнес-план передбачає рішення стратегічних і тактичних задач, що стоять перед підприємством, незалежно від його функціональної орієнтації:

- організаційно-управлінська і фінансово-економічна оцінка стану підприємства;
- виявлення потенційних можливостей підприємницької діяльності, аналіз сильних і слабких сторін;
- формування інвестиційних цілей на планований період.

У бізнес-плані обґрунтовуються:

- загальні та специфічні деталі функціонування підприємства в умовах ринку;
- вибір стратегії і тактики конкуренції;
- оцінка фінансових, матеріальних, трудових ресурсів, необхідних для досягнення цілей підприємства.

У бізнес-плані виконується аналіз зовнішніх (ринки і конкуренти, технології, соціально-економічне середовище, політична ситуація та ін.) І внутрішніх факторів (продукція, виробнича і технічна база, кадри, фінанси і ін.).

Бізнес-план дає об'єктивне уявлення про можливості розвитку виробництва, способах просування товару на ринок, ціни, можливого прибутку, основних фінансово-економічних результатах діяльності підприємства, визначають зони ризику, пропонує шляхи їх зниження. У бізнес-плані вирішуються як внутрішні завдання, пов'язані з управлінням підприємством, так і зовнішні, обслуговані встановленням контактів і взаємин з іншими фірмами і організаціям.

Бізнес-план виступає як об'єктивна оцінка власної діяльності фірми і в той же час як необхідний інструмент проектно-інвестиційних рішень відповідно до потреб ринку. У ньому характеризуються основні аспекти фірми, аналізуються проблеми, з якими вона може зіткнутися, і визначаються способи

їх вирішення. Отже, бізнес-план - одночасно пошукова, науково-дослідницька та проектна робота.

3.2. Необхідність бізнес-плану для керівника і підприємця

Бізнес-план можна назвати основою управління не тільки комерційним або інвестиційним проектом, але і самим підприємством. Правильно складений бізнес-план дає перспективу розвитку фірми і відповідає на основне питання: чи варто вкладати гроші в цю справу, чи принесе справу ті доходи, які окуплять витрати сил і засобів?

Завдяки бізнес-плану у керівництва з'являється можливість поглянути на власному підприємстві з різних боків. Сам процес розробки бізнес-плану, що включає детальний аналіз економічних і організаційних питань, вимагає мобілізуватися.

Ступінь участі керівника в підготовці бізнес-плану важлива. З іншого боку, консультанти володіють знанням найбільш підходящих методики підготовки бізнес-плану.

Бізнес-план також покликаний допомогти керівнику вирішити наступні основне завдання, пов'язані з функціонуванням фірми:

- визначити конкретні напрямки діяльності, перспективні ринки збуту і місце фірми на цих ринках;
- оцінити витрати, необхідні для виготовлення і збуту продукції, порівняти їх з цінами, за якими будуть продаватися товари, щоб визначити потенціальну прибутковість проекту;
- виявити відповідність кадрів фірми і умов мотивації їх праці вимогам щодо реалізації поставлених цілей;
- проаналізувати матеріальне і фінансове становище фірми і визначити, чи відповідають матеріальні і фінансові ресурси досягненню намічених цілей;
- прорахувати ризики і передбачити труднощі, які можуть перешкодити виконання бізнес-плану. Підприємець і керівник отримує від планування наступні переваги:

- фундаментальне вивчення керівниками перспектив фірми;
- здійснення більш чіткої координації зусиль, що по досягнення поставлених цілей;
- визначення необхідних для контролю показників діяльності фірми;
- стимулювання керівників для більш конкретного визначення цілей і путей їх досягнення;
- підготовка фірми до раптових змін ринкової ситуації;
- формалізація обов'язків і відповідальності керівників фірми.

3.3. Форми планування та фактори, що впливають на вибір форм планування

Форма планування складається з набору застосовуваних в конкретному випадку видів і методів планування.

Види планування розрізняють за кількома ознаками.

Залежно від гнучкості планів виділяють два основних види планування:

- 1) директивне - планування зверху вниз з чітко заданими показниками;
- 2) індикативне - направляє планування з нечіткими рамками і можливості маневру.

Залежно від горизонту і рівня планування виділяють три види планування:

- 1) стратегічне - комплекс довгострокових рішень, які виробляються в рамках політики досягнення поставлених цілей;
- 2) тактичне - середньострокове планування, спрямоване на реалізацію стратегічних планів. Завдання тактичного планування: вибір оптимальних засобів для реалізації стратегії, забезпечення пропорційного розвитку і середньострокових дій організаційних ланок;
- 3) оперативне планування.